

ЗЕМЛЕДЪЛСКА

ЗАЩИТА

В. „Земедѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмицата.
Цѣната на вѣстника е за година 6 лева въ прѣдплата. На ученици се отстѣжва за 5 лева. За странство се прибавят само пощенските разноски.

Всичко което се отнася до вѣстника се испраща до администрацията въ гр. Плѣвенъ.

За частни обявления се плаща по 2½ ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявленията съ sledbenite пристави се помѣтват по особено споразумѣніе

>+<

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани рѣкописи не се връщатъ, освѣнъ ако сѫ придружени съ пощенска марка.

>+<

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ СЪЮЗЪ.

Нашата интелигенция.

Истинския водителъ и вдъхновителъ на всѣки народъ трѣбва да бѫде неговата интелигенция.

Като носителка на идеалитъ и съкровенитъ стрѣмежи на своя народъ, тя трѣбва да се отличава съ висша културностъ и идеиностъ и съ своя чистъ разумъ и дѣлбоко съзнание трѣбва да насочва народа къмъ истината и къмъ общия напредъкъ.

Интелигенцията първа чувствува нуждитъ, страданията и радоститъ на своя народъ и съ единъ редъкъ героизъмъ първа се хвърля въ бурнитъ вълни на борбата съ неговите врагове и отъ тамъ се няня, или синюча и щастлива, тогава тя е побѣдителка, или — смазана и убита, — защото тогава е побѣдена. Тя е щастлива и радостна, когато е щастливъ народа, а е нещастна — когато и народа е нещастенъ.

Глухото незадоволство, което едвамъ се забѣлѣва въ народа, веднага се възприема отъ интелигенцията и става на вулканъ. Идеитъ се ражда въ народа, но тамъ съ смѣтни и неопрѣдѣлени, даже и самия народъ не ги вижда и разбира, ако не е интелигенцията, която да ги изтрѣгне отъ тамъ, да имъ даде форма и животъ, да ги одухотвори и популяризира. Съ една рѣчъ, интелигенцията възприема и култивира идеитъ, а заедно съ това — явя се и тѣхенъ носителъ и борецъ.

Тъзи е почетната и велика задача на интелигенцията въ историите на народитъ. Безъ да отивамъ много на далечъ, нека си припомнимъ гигантската борба на германската младеж въ началото на настоящий вѣкъ, оная борба, идеитъ на която се схванаха едвамъ въ края на XIX вѣкъ. Нека си припомнимъ, или по-добре — нека се върнемъ въ оная на гледъ тиха, но въ сѫщностъ велика и грандиозна културна дѣятелностъ на съвременната и измрятата вече руска младеж; нека се върнемъ и въ съвременна Франция, която винаги се явя отгласъ на новите културни вѣянія, да се върнемъ въ оная клокочущъ вулканъ, нареченъ „Драйфусовски въпросъ“ и ще видимъ, какво прави и какво може да направи интелигенцията тамъ въ борба противъ вѣковните врагове на своя народъ.

И имали по-славна задача отъ тъзи? каква по-голяма услуга за

народа има отъ тая — да служи до самоотричание на народните интереси и на народното благоощастие? И тая интелигенция, която така разбира своето призвание, която слива своя животъ съ живота на народа, която страдае и се радва заедно съ него, която изнася на своятъ плѣщи величествената борба и побѣда надъ вразитъ на народа, — тая интелигенция е достойна за своето призвание и нейната бурна, но свѣтла дѣятелностъ ще служи за примѣръ на грядущите поколения.

Народъ, който има такава интелигенция, който е измѣкналъ изтѣнѣдрага си такива синове, — такъвъ народъ нѣма защо да се плаши отъ бѫдащето, защото той има най-здравата опора тогава, оная опора, която не се разбива нито отъ пушкитъ, нито отъ топоветъ, — това е мислящата, идеината част отъ народа — това е истинския крѣпителъ на свободата, и вѣчния и не-примиримъ врагъ на реакцията и мракобѣсните...

Съ такива чувства се изпълва душата ни, когато се обѣрнемъ къмъ старитъ и изживѣли монархии и республики, а когато се обѣрнемъ къмъ настъпъ — душата ни се изпълва съ негодование, а лицето ни — съ позоръ. Но не, това е свѣтотатство отъ наша страна! — Ако дрѣбнавото и печално настояще ни навѣва само тѣжа и безсилно негодование, нашето минало е достатъчно свѣтло, за да ни утѣши поне за минута. Нашето минало има достойни образи, прѣдъ които ний трѣбва да се прѣклонимъ. До като днесъ ний сме се удавили въ море отъ пороци, до като днесъ ний чуздимъ на едни истински обществени и човѣшки идеали, — нашитъ прѣдци живѣха и умираха само съ идеали; живота имъ бѣше чистъ като утѣнната зора; устата имъ не произнасяха никакво проклятие противъ Бога и противъ хората, защото считаха виновниците само сбѣси и защото бѣха дотолкова велики, че не виждаха злото и въ другите хора. И съ единъ редъкъ героизъмъ, присѫщъ на по-висши сѫщества, хвърляха се срѣдъ кървавите вълни на борбата и тамъ търсеха своето спасение, или — своята героическа смѣрть....

Да, ний има съ какво да се гордѣемъ въ миналото. Миналото крѣпи въ своятъ нѣдра безкористни и величествени образи, които сѫ покрити съ една вълшебна и

тайниства обвивка, далечъ, много далечъ отъ настъпъ и отъ нашата жалка дѣйствителностъ.... Но и ний напусто се взиратъ въ миналото, въ което искаме да отгатнемъ тайните проблеми на настоящето, защото никога не сме разбирали нито смисъла на идеитъ въ миналото, нито грубата материалностъ и жалка посрѣдственность на още по-жалкото настояще.

Да, ужасно е нашето настояще. Малко живѣхме, но много изживѣхме. Нашия народъ, вдъхновяванъ отъ чудни блѣнове въ началото на своята свобода, днесъ горчиво окайва своето положение, защото.... защото е оставенъ позорно отъ своята интелигенция! Богатата дѣржавна трапеза изтрѣгна почти всички по-способни елементи отъ народа и ги хвърли въ обятията на бюрократията, а народа остана самъ да се разправя съ своятъ тежки неволи.

Но имаме ли ний днесъ интелигенция въ настъпъ? — Истинска интелигенция нѣмаме. Собствено, „интелигенствующи“ имаме, защото малко ли сѫ ония, които и днесъ се впиватъ въ народното тѣло, като го и лѣжатъ и грабятъ и крадятъ хайдушки, по срѣдъ бѣль день, като продължаватъ още да се наричатъ „благодѣтели“ на народа? — Малцина ли сѫ ония фарисей, които похабяватъ нашия народъ съ медовитите си, но отровни рѣчи; които го цѣлуватъ въ уста, но вмѣсто цѣлувка, тѣ му нахасятъ отрова: както Юда на Христата? И когато народа се свѣсти и посочи съ прѣстъ на лъжцитъ, тогава тѣ считатъ народа „неблагодаренъ“ и въ сърдцата си кроятъ още по-грозни проклятия и замисли....

А ето коя е нашата интелигенция: едни се тихо потайватъ, безъ да ги интересува дори и цѣлия свѣтъ, като издигатъ величествени палати и трупатъ капитали върху капитали, — тя е най-бездушната интелигенция, способна на всички мерзости. Други, които всичко и на всѣкѫдѣ критикуватъ и не харесватъ, но които нищо не вършатъ и съ нищо не могатъ да помогнатъ. Трети, които освѣнъ подности и лицемерие, нищо друго не признаватъ въ свѣтъ. Четвърти, които постоянно се щуратъ насамъ нататъкъ, работятъ и иматъ желание да работятъ, но въ резултатъ — като се прѣмѣри тѣхната дѣятелностъ и ползата която сѫ принели,

сбора е равенъ малко нѣщо на повече отъ нула.

Съ една рѣчъ, ако земемъ само по-идеината интелигенция, ще видимъ, че и тя почти викакъ не оправдава своето високо положение въ народа, а това е, защото тя нѣма изработено направление, идеитъ не сѫ дѣлбоко проникнали въ нейната душа, защото изобщота не е идеина и защото много слабо познава народа си и неговия животъ. Въ нейно оправдание можемъ да кажемъ само едно, че изобщо нашия животъ е материаленъ и дрѣбенъ и че дѣржавната трапеза дѣйствително е примамлива, много богата и много сладка, съ наредната много бѣдна, а често — дори и съвсѣмъ праздна....

Такава е нашата интелигенция. Ако изъ гробовете си днесъ възкрѣснѣха нашите свѣтли герой и видѣха ужасното положение, въ което се намира нашето отечество; ако видѣха плодовете отъ кървавата и гигантска тѣхна борба, по скоро би прѣпочели пакъ хладния и тѣменъ гробъ, нежели позора на своя народъ....

За щастие, позора ще падне само върху интелигенцията, а не и върху народа, защото народа е чистъ, непокваренъ и достатъчно силенъ, за да понесе самъ на своятъ плѣщи грозното и ужасно положение, създадено и крѣпено отъ недостойните и проклѣти негови чада!....

Насѫщия хлѣбъ.

Отъ прѣди хиляди години главната храна на човѣкъ е била „хлѣбъ“. Въ какво количество трѣбва сега да бѫде „нашиятъ хлѣбъ“, щото да задоволи стомаха и да поддържа душевните и сили въ каквато бы било потрѣбно за едно правилно физиологическо дѣйствие на организма ни? Да, този въпросъ се задава тѣждѣ леко, обаче мѫченъ е отговора, тѣй като той е свѣрзанъ съ много и разни обстоятелства.

Да вземеме най-напрѣдъ климата. Колкото въ извѣстна страна е по студено, толкоти човѣкъ трѣбва повече да се топли и понеже организма на човѣкъ прѣставлява отъ себе си една печка, която поддържа една постоянна животворна температура въ тѣлото му, то той трѣбва да се храни. Ето защо Арабите, които живѣятъ въ тропическите страни имъ е достатъчно да поддържатъ тѣлесната си топлина само като извѣдатъ нѣкое плодо отъ палми, когато на Европа моските е потрѣбно за сѫщата цѣлъ или съ други думи казано, за да живѣятъ трѣбва да употребяватъ за храна голѣмо количество животинска мастнота. Неваласимо отъ тѣзи крайности общо правило може да се извѣчче, че южните народи употребяватъ много по малко хлѣбъ отъ колкото съверните: Италиянците и Испанците по малко отъ колко

то Норвежцитѣ. Тази противоположностъ въ количеството на храната се увличава отъ съверните народи, затова, защото тѣ работатъ за „насаждения си“ сравнително много повече отъ колкото тѣхните братя на югъ.

По нататъкъ количеството на храната потребна за единъ човекъ зависи твърдъ много отъ възрастта на народомаселенето въ извѣстна страна. Испо е че народъ като французите които иматъ малко дѣца ще употребяватъ за поддръжане на животъ си много повече храна отъ колкото народъ гдѣто има много дѣца.

Ако разгледаме думата „хлѣбъ“ въ тѣсна смисъль на думата, а именно оази част отъ храната на човекъ, която се приготвява отъ зърната на житните растения, тогава излиза на яве най важния въпросъ: каква част отъ другите видове храна взима участие при поддръжането на тѣлото ни? Имаме дени днешните притѣръ, че Ески моситѣ и съседните тѣмъ сродствени народи не употребяватъ хлѣбъ, както го рабиме въ тесна смисъль на думата, което обстоятелство не ги лишава да живѣятъ като хора въ студените страни! Примитивните ловджийски и рибарски племена живѣятъ още днес само съ мясо на ловътъ си. Черните пастири въ Африка, както и жълтите Номади въ централна Азия живѣятъ още днес съ малко размѣсено съ частите на иѣкой диворастящи растения. Хлѣба е замѣняемъ, нѣщо което ясно се забѣлѣзва. Богатите народи като Англия, Франция, а също повече Австралия, гдѣто има изобилино количество животинска храна — мясо, вслѣдствие отъ което употребяватъ хлѣбъ отъ житни растения въ по малко количество, отъ колкото бѣдните земедѣлски народи напр. русите и индийците.

Човекътъ раси иматъ тоже влияние върху количеството на употребления хлѣбъ. На тѣлото не само, че трѣба да се даде съ храната толкова сила, колкото губи чѣзъ дишанието и израсходването въ видъ на работна сила, а трѣба количеството на храната да произведе въ стонаха на насиста, а това става само по сличия на нациите и споредъ расата. За да се насисти Японецъ той употребява извѣстно количество оризъ, който произвежда въ тѣлото му толкова топлина, колкото обикновената храна на единъ Европеецъ, сбаче храната на последния не е достатъчна за Японеца, защото той съ нея нѣма да се насисти — тя е малко по количество. Тъстество то е, че черната на японеца стоятъ на близо до онѣзи на трѣводните, ето защо и тѣ сѫ съ една пета частъ по дѣлътъ отколкото на Европеца.

Въ послѣдо време, количеството на „насаждения хлѣбъ“ се опредѣля не отъ нуждата, а отъ възможността да се удовлетворимъ. Това значи, че единъ народъ може още да живѣе, макаръ че дневната му хлѣбна порция е по малка отколкото е потребно за да произведе нуждната сила въ него-вия организъмъ. Такъвъ народъ гладиѣе постепенно, той вѣхне, старѣе безврѣме и отъ дѣлните индивидууми умиратъ сравнително много рано, а расата се измѣнява. Отъ подобенъ неподобенъ физиологически процесъ виждаме днес прѣдъ очите си че страда нещастия Руски народъ, когато тѣкмо въ противоположностъ се забѣлѣзва въ Западна Европа, вслѣдствие добрата храна, че расата се подобрява.

За да ни бѫде по ясънъ цѣлъ въпросъ нека направиме едно статистическо сравнение между „насаждения хлѣбъ“ при различните народи. Не трѣба обаче да забравяме, че не всички зърнени и съестни храни, които се произвеждатъ и онѣзи които се вкарватъ въ Европа отъ странство, се употребяватъ направо за прямата цѣлъ — храна за човекъ, а голѣма частъ остава за съмъ, а отъ друга страна, споредъ културното състояние на народа приготвяватъ разни други продукти съ по концентрирана хранителностъ и стойностъ, като: бира, спиртъ или за угояване на добитъкъ. За цивилизования свѣтъ, взето изобщо, може да се извади общо заключение, че грижата за набавяне „насаждения хлѣбъ“ прѣзъ 19 вѣкъ е порастнала значително отъ колкото обикновената на цивилизована маса народъ.

На една глава отъ жителите на Европа се пада срѣдно, че употребява за храна годишно прѣзъ годините 1831—1840 год. 900 футна (450 кгр.) ржъ, 5 футна захаръ и 2 футна кафе и чай, когато прѣзъ периода 1874—1884 год. се пада на глава 1240 футна ржъ, 22 футна захаръ и 4½ футна кафе и чай. Срѣдното количество на употребеното мясо остава неизменно, ако би че смѣтката на Mulhall е вѣрина, обаче тя е стъмнителна.

Въ Германия употребленето на мясо то се е значително повишило, отколкото Мulhall предполага. Заедно съ това се е повишила значително и цѣната на добитъка, обаче не сѫ възмени въ сравняващата тукъ статистика.

Да видиме сега какъ стоятъ отдалитѣ нации по производството на насаждения

хлѣбъ? Слѣдъ подобенъ въпросъ веднага минава човекъ прѣзъ главата въроятната истина, че Съединените държави отъ Америка произвеждатъ една четвъртина отъ храната, която произвеждатъ културните държави въ Европа, независимо отъ това, че населението имъ е съ $\frac{1}{5}$ по малочислено. Отъ 229,000,000 тона житна храна се пада на Съединените държави 74,000,000; отъ 15,200,000 тона мясо — 4,500,000 тона. Това надмощие въ производството на толкова зърнени храни въ Съединените държави се обяснява съ производството тамъ на голѣмо количество кукуруза. Отъ 880,000,000 хектолита, прѣзъ 1898 година на Янките се падатъ 643 хектолита.

Въ Европа кукуруза служи твърдъ въ ограничено количество за храна на добитъка и за производство на спиртъ, та ето защо ако говориме по нататъкъ за зърнени храни, като такива трѣба да се разбиратъ: пшеница, ржъ, яченикъ и овесъ. По проис-

хождението на зърнени храни по количеството може да се каже, че Русия взема първо място отъ експортните държави, които представляватъ на всѣсвѣтския пазаръ нуждния хлѣбъ на човекътъ. Въ случаи по производството на пшеница Съединените държави заематъ първо място съ ивъто отъ 200 милиона хектолита, когато Русия произвежда само 130 милиона. Приблизително толкова житъ и французски селянинъ, така што тѣзи три страни само произвеждатъ почти половината отъ цѣлото производство на пшеница въ свѣтъ, която възлиза близо на 930 милиона хектолита. Цифрите дадени за Франция сѫ несъмнено високи.

Прѣзъ 18 столѣтие 67 на стотѣхъ отъ населението се е хранило съ ржъ и овесъ и хлѣбъ, когато 1888 год. това число паднало на 14 %. Пшеничниятъ хлѣбъ си пребива пътъ и между Германското население обаче ржъниятъ хлѣбъ съставлява още главното хранително средство на населението. Още въ по голѣмъ размѣръ се употребяватъ ржъниятъ хлѣбъ въ Русия, въ който много често прѣвъзватъ яченикъ и овесъ. Времене изобщо ржъниятъ хлѣбъ се употребява половината пътъ повече, отъ колкото пшеничниятъ.

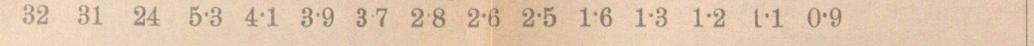
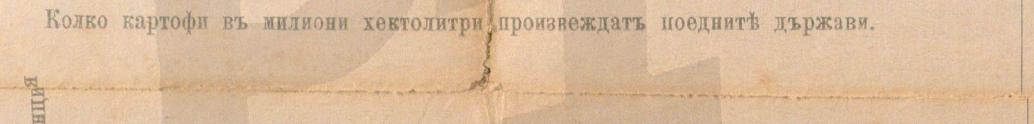
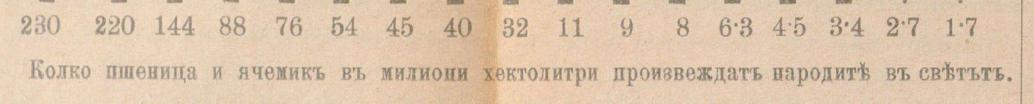
Овеса е както и кукуруза. Той се употребява въ малки държави за храна на хората, а повече за кърмение на добитъка. Като какво значение има овеса за кърма на добитъка може да се познае отъ това, че се произвежда въ 920 милиона хектолита или съ 10 милиона по малко отъ пшеницата. Отъ това количество само Русия произвежда 251 милионъ хектолита, Съединените държави 236 милиона, така што тѣзи две вслѣдълски страни произвеждатъ половината отъ това житно растение, а подиръ тѣ има Германия съ 113 м. хектолитра, Франция съ 80, Англия 61 милиона. Скандинавия благодарение на дългата зима и късното лѣто което иматъ, произвежда отъ този продуктъ много повече отъ колкото пшеницата, ржъ изобщо взето.

Жътвата на яченикъ въ свѣтъ излиза на 520 мил. хектолита, отъ което количеството се употребява по голѣмата част за производството на бира. Въ послѣдно време прѣзъ гърлото на хъндитъ минава една четвъртъ милиарда хектолита бира, за да угласи жаждата имъ. Камбринусъ е прѣсъмналъ, че по земното кълбо се обработватъ 1 милиона хектара съ яченикъ. Първо място въ това отношение взима Русия, същие искатъ и пшеница, кукуруза, Австро-Унгария. Учреди това иде бирената страна Германия, Съединените държави, Англия, Испания и т. и. Ако Германия ненамираше въ Австро-Унгария достатъчно количество облагороденъ пивоварски яченикъ, тя нѣмаше да прѣставлява отъ себе си ония океанско колосъ по производството на бира както днес. Ето още единъ случай, гдѣто Германия взима върхъ по производство надъ другите държави. Тя не произвежда въ голѣмо количество зърнени храни, но за това пъкъ произвежда картофи въ твърдъ голѣмо количество. Свѣтовото производство на картофите възлиза на 1150 милиона хектолита, когато само Германия произвежда приблизително една трета, а именно 344 милионъ хектолита, подиръ нея по производство идва Русия съ 260 милиона. Голѣма част отъ картофите се употребяватъ като храна отъ бѣдните фамилии, обаче по голѣма част служи за производството на спиртъ. Германия произвежда 6,000,000 хектолита ракия отъ картофи. Прѣставете си какво количество картофи се употребяватъ за тази цѣлъ, когато се знае, че 100 кгр. картофи даватъ 30 литри ракия!

Нашия прѣгледъ нѣма да бѫде пълень, ако не вземеме въ съображение производството на зърнени храни въ тропическите страни. Думата ни е за ориза — главната храна на индийците, които произвеждатъ само половина отъ цѣлото количество, а именно 3 милиона тона.

Не по малко отъ 12 милиона тона зънена храна се прѣвоза ежегодно отъ онѣзи държави, гдѣто има излишъкъ, за да допълни нуждата на онѣзи, които иматъ тази храна въ дефицитъ. Когато се направи подробно сравнение въ лицата и излишъкъ на хлѣба, тогава може да се опредѣлѣтъ количеството на „насаждения хлѣбъ“ потрѣбено за отпълните нации.

Прочутия английски статистикъ Muller за да приведе всичките хранителни врѣности къмъ една единица, си служи съ единъ оригинална метода на сравнение. Той приведе всичките хранителни материали къмъ единъ „генераленъ показателъ“ — ржъта споредъ хранителната стойност на материала и определя храните така: 3 тона картофи той се счита равни на 1 тона ржъ; 1 тона мясо равни на 8 тона ржъ. По същия начинъ сравнява масло, сиренето, яйцата, захарта и т. и. По този начинъ съмнитното докажа на 1 глава и разни народи годишно „хлѣбъ“. На прѣвзоеанските народи се пада: Съеди-

ненити държави на 1 глава 1·61 тони ржъз за год. Канада Комца 1·5, Австралия 1·3 тона. Въ Европа: Дания 1·56 това на глава годишно, Франция 1·23, Белгия 1·09, Швейцария 1·08, Англия 1·077, Германия 1·00, Норвегия 0·97, същие Швеци 0·95, Испания 0·85, Австрия 0·82, Холандия 0·81, Русия 0·72, Италия само 0·56, Португалия както въ всъко отношение стои на пада и тук е, че то се пада на човекът годишно хлебъ само 0·52 тона.

Отъ тези цифри може да се изведе заключение, че всички народи при които на глава се пада нагоре отъ 0·95 тона ржъз годишно съх богати, а отизи на които се пада изподъ 0·8 съх бедни — гладни народи.

Прѣдъ лицето на друго зло.

Като е вѣрно, че за да се получи богата жътва, тръбва прѣди всичко да се избере и посѣе най-доброто съмѣ, защото плодородието не зависи само отъ силата и обработката на почвата, а и отъ това съ какво съмѣ се засѣва тя; като е фактъ вече, че колкото едно вѣрно е по-едро, толкова е и по-тежко, а слѣдователно и ще има толкова по-вече запасни хранителни материли за живота на бѫдащето растение прѣвътъ дни; като се знае, че каквато е крушката такава е и опашката, каквито съ родителитѣ, такива съ и потомцитѣ, че отъ лоши производители ще съ лоши и приплодитѣ, та за това и ще би трѣбвало, винаги да се взема съмѣ за посѣвъ отъ такава нива, която е най-силна и слѣдователно дала най-добре приходъ и която е прибрана на врѣме и чисто и че само доброто съмѣ може да ни даде гаранция че растенията, които ще поникнатъ отъ него ще могатъ да се противопоставятъ по-вече противъ каквато и да било атмосферни влияния, а също и по-бърже ще успѣватъ и малко ще могатъ да страдатъ отъ многото земедѣл. неприятели: инсекти и др. Като е истина че при еднакво съмѣ т. е. еднакви зърна еднакво ще бѫде никнението и развитието на растенията и слѣдъ това едноврѣмена и равномѣрна жътва; като е така че за посѣвъ съмѣто винаги тръбва да бѫде здраво, защото ако е не здраво и кълнителността му поврѣдена, не може да се очаква добре приходъ и че мухлясало, свито и съ лоша боя съмѣ не е добро за посѣвъ и слѣдователно за посѣвъ тръбва да се избира съмѣ еднакво едро, пълно, съ нормална боя, лъскаво, здраво и безъ всѣка кълнителна миризъ; като има и другото важно условие че за качеството на съмѣто влияе и неговата чистота, защото

отъ нечисто съмѣ съвидитѣ винаги страдатъ и даватъ по-бѣдни жътви и то за туй че за съмѣтка на културното растение се развива плевелитѣ, които отнематъ: светлината, храната и въздухътъ имъ. Като е знайно че, »който съе буренъ, той ще жъне и буренъ«, та слѣдователно има нужда прѣди да се започне съвидбата да сортирова съмѣто си като го прѣкара прѣвъ траеръ; като е доказано също така, че едно растение, каквото и да би било то, съ течение на дълги години като се съе отъ единъ и същъ земедѣлъцъ на една и съща мястностъ, то измѣнява своите качества и много пъти то почти се изродява, та е добре такъвъ земедѣлъцъ, прѣвъ течение на нѣколко врѣме да промѣнява съ други такъвъ отъ друго село който съе и жъне при по-други условия.

Нека да видимъ спазихме ли ний тази година тези толковъ важни условия за бѫдащата реколта и какво ни прѣстои за слѣдующата година. Нека поне на калемъ да съмѣтнемъ и се вгледамъ въ лицето на бѫдащето зло.

Прѣди всичко ний не спазихме първото условие, че тръбва да се избира най-добро съмѣ, защото плодородието не зависи само отъ силата на почвата, както се каза по-горе, но и отъ качеството на съмѣто и слѣдователно не сме сега сигуръ, че като сме си приготвили толковъ добре нивитѣ за посѣвъ ще тръбва да очакваме богата жътва; сътѣ, по нѣмане пакъ, не съзехме ний по-едро и тежко вѣрно, въ кое има по-вече запасни хранителни материли за живота на бѫдащето растение и слѣдователно не спазихме условието „каквите родителитѣ, таквите и дѣцата“, та за туй бѫдащите растения отъ нашия посѣвъ нѣматъ онази сила за борба съ атмосферните влияния, не ще могатъ да растатъ бѣрже и често ще ги нападатъ и значително поврѣждатъ настъкомитѣ. Не посѣхме ний еднакви зърна, а също и числи и не ще можемъ да очакваме никаква равномѣрностъ нито при никнението, нито при зренето и жътвата, а ще жъненъ може би само плодътъ отъ буренливите зърна, които ний прѣскаме наравно съ семето. И най сътѣ не спазихме и най-важното условие да посѣвъ здраво съмѣ съ неповрѣдена кълнителностъ, а напълнихме угаритѣ съ най-нездраво и празно съмѣ, въ което е съмнителна и кълнителностъ и запасъ отъ хранителни материли, необходими за

първия животъ на младите бѫдащи растения.

И защо това? Дали ний не си отбираемъ до толковъ отъ занаята, та работимъ така на произволъ и очакваме само отъ провидѣнието? Дали най сътѣ не сме становали толковъ срѣбролюбци, та продаваме хубавото, а съемъ калпакъ отъ тамахкеръ за злато? Не. У насъ тази година нѣма никакво съмѣ, ни добро ни лошо.

Пролѣтъта макаръ и да обѣщаваше такава богата жътва, макаръ и се имаше такава надежда за берекетъ, за които се заклаха хиляди невинници; макаръ и да се повтори турското врѣме, съ пай-голѣмото си величие, въ Трѣстенникъ, Дуранъ Кулакъ и т. н. за този берекетъ; макаръ и да се ласкаеше и правителството съ надѣждата че ще вземе много пари тази година отъ земедѣлъците та ще заплати борцовитѣ на голѣмитѣ; то не излѣзе нищо. Само си останаха много дѣчица сирачета, много ниви никакъ не орани и копани, много не наврѣме прибрани и хиляди и милиони нещастници, които съ отваряли очитѣ на земедѣлъците и осаждали десетъка, оставени безъ здраве.

Сѣ за това не можахме и ний, отъ този адски десетъка, да спазимъ нито едно условие за избора на съмѣто, защото всичко което получихме бѣше еднакво и за нищо негодно. Бѣрзай, тичай, лази по очи цѣли години та като дойде редътъ да приберешъ кървавия си трудъ отъ полето и да го запазишъ отъ поврѣда, че и тогава да не може да си пълновластникъ на своеето. Гладувахме цѣла зима и пролѣтъ, ядохме каквото завѣрнемъ и живѣхме само съ надѣждата че когато дойде жътва ще ожъненъ и овѣршемъ чисто и тогава ще ядемъ и ний бѣль хлебъ, а то и това не стана. Дочакахме врѣмето, пожнахме пътъ не можемъ да си овѣршемъ. Ужъ е нашо пътъ ако овѣршемъ 30 спона ячмикъ за да се поправи хармана, не можемъ подиръ да овѣршемъ пшеница и да нахранимъ съмѣйството си прѣвъ онова работно врѣме съ бѣль хлебъ. Ужъ сме го работили отъ прѣди година и сме му се радвали пакъ сега не съмѣмъ да го похванемъ, а чакаме да мине лѣтото и го уничтожи бурята, до като най-сътѣ останемъ съ празни рѣчи. Колкото го бѣ даль Господъ и него загубихме. Прѣди да стане дългото чете на снопе и повтаряне на харманъ до като се вземе по-вече десетъка, който можа да

си овѣрше и съмѣли не можеше да се нахвали че вѣрното било горѣ-долу добро и хлѣбътъ ставалъ добъръ, а слѣдъ като го писаха и съмѣаха и ний чакахме съ седмици, та дойдоха поройни дѣждове и умокриха всичко, та ни отворихъ нова работа да сушимъ и возвѣмъ, дойдохме до край че и това кое то бѣхме пожънали не е нашо. Зехме да вѣршемъ, а то мокро и не се вѣрш, а да го сушимъ не иде защото Септемврий започва и врѣмето се изминава Зехме да мѣримъ слѣдъ хармана, а то нищо не излиза. И като постоятъ мокро, защото врѣмето не позволява да се суши, взе да се чува че житото се изяло. Всѣкокъ се стрѣсна но нѣма що. Земи нѣколко съмки въ ръка и щомъ ги прѣгледашъ всички празни. Бублечкитѣ го изѣли и толкъ. Не се мели и не става на хлебъ. А за съмѣ? За юшуръ? — нѣма що. Посѣхме ний онова кухо и изедено жито, и ще чакаме, дано. Но горчивата истина ще ни изненада на пролѣтъ, когато видимъ само буренъ изъ нивитѣ си, които при това и отъ страхъ на войната прибързахме и засѣхме въ сушата. Ще се увѣримъ излишенъ пътъ, че каквото се съе такова се жънене, но какво да се прави нали се вѣвде юшуръ да се плати борча на България! На кого да се плачимъ и кого да молимъ? Господъ високо, царь далеко. Гладътъ още отъ сега прѣскочи прагътъ, а юшуръ още не сме дали, Пѣкъ го и неприемътъ че не се срѣщалъ съ оня въ контролърските торбички и ще трѣбва да купимъ (съ какво?) другъ. А какво ще жъненъ и какво ще вземемъ до година като сме съли таквътъ съмѣ? Не ще е добре за земедѣлъцътъ никога, за него злото влаци слѣдъ себе си друго по- зло.

с. Топчий.

Кючукъ-Георги.

Извѣлчение.

ЗЕМЛЕДѢЛСКО-МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ БЮЛЕТИНЪ
за периода отъ 19 декември 1900 год. до 18 януари 1901 год.
(по старъ стилъ)

Сънъ и синъжено покривъ. Добъръ снѣгъ начица да вали на много място вѣчесрѣщъ 19 декември, а слѣдъ единъ-два дена той успѣ да стане повсемѣстен и да покрие цѣлото княжество безъ исключение съ достатъчно дебель синъжено покривъ, който, като се подновяваше чакъ докждѣ 5 януарий отъ паданието на новъ снѣгъ, можа на повечето мяста да трае до 16 януарий, а по нѣкаждѣ (Козлудуй, Руше, Тутраканъ, Силистра, Кеманларъ, Попово, Османъ-Пазаръ, Шуменъ, Прѣславъ, Акъдѣларъ, Ямболъ, Нова-Загора, Казанлъкъ, Кало-

ПОДЛИСТНИКЪ.

Земедѣлското сдружаване.

(Продължение)

Опредѣление на дружествената юдинна.
Правенитето на билинца.

§ 46. Дружествената година съвпада съ календарната. Щрвата дружественна година съвръща на 31-й Декември, макаръ, че, може би, да не е почната отъ 1 Януарий.

Слѣдъ съвръшванието на всѣка друж. година, тръбва да се направи равносѣмѣтка. Тя тръбова да съдържа:

1. Активътъ:

а) готовитъ пари въ касата въ края на годината,
б) стойността на цѣнните книжа,
в) цѣната на недвижимите имоти, (слѣдъ спасъ)
г) „движимите“ (дание на)
д) стойността на влоговете (амортизація).
е) заетите суми, (тѣзи кито не могатъ да се взематъ, тръбва да се изсвѣрлятъ).
ж) иѣкоя загуба споредъ минилендърския билинцъ.

2. Пасивътъ:

а) остатътъ отъ наетите пари въ края на годината,
б) различните видове дружествени разходи,
в) вносоветъ на членоветѣ,
г) цѣнните книжа слѣдъ състоянието имъ подаръ 31 Декември, ако стойността имъ е по малко отъ номиналната стойност,
д) резервния фондъ.

Излишътъ отъ активътъ въ сравнение съ пасивъ образува печалбата на дру-

жеството, а излишътъ на пасива въ сравнение съ актива — загубата на дружеството.

Употреблението на печалбата.

§ 47. Печалбите на дружеството, които простичатъ отъ разните му операции се притурятъ изпѣло къмъ резервния фондъ, за да се образува единъ основенъ фондъ. Той има за цѣль: отъ една страна да служи за покриванието на бѫдащето растение и слѣдователно не спазихме условието на дружеството отъ прѣдъ земедѣлъците, таквътъ и дѣцата“, та за туй бѫдащите растения отъ нашия посѣвъ нѣматъ онази сила за борба съ атмосферните влияния, не ще могатъ да растатъ бѣрже и често ще ги нападатъ и значително поврѣждатъ настъкомитѣ. Не посѣхме ний еднакви зърна, а също и числи и не ще можемъ да очакваме никаква равномѣрностъ нито при никнението, нито при зренето и жътвата, а ще жъненъ може би само плодътъ отъ буренливите зърна, които ний прѣскаме наравно съ семето. И най сътѣ не спазихме и най-важното условие да посѣвъ здраво съмѣ съ неповрѣдена кълнителностъ, а напълнихме угаритѣ съ най-нездраво и празно съмѣ, въ което е съмнителна и кълнителностъ и запасъ отъ хранителни материли, необходими за

пада съ настоящия. Събрали капиталъ се дава на това дружество, или пътъ, ако съ се образували по вѣче такива друж., то той ще се раздѣли по равно между всичките.

Въ случаи на несъстоятелностъ на дружеството тръбва отъ запасния фондъ да се вземе и да се плати на заемодавците, ако фонда недостигне, тогава се взематъ членските вноски за тая цѣль или всѣки единъ членъ съразмерно, съгласно съ настоящия уставъ, е длѣженъ да плати една частъ за доиспращане на дългътъ.

VI Общи распореждания.

§ 48. Всичките обявления тръбва да се обнародватъ отъ друж. фондъ (или кждѣто се опрѣдѣли). Когато обявленията се отънасятъ за нѣкакви юридически разяснение, тогава тѣ се подписватъ съгласно § 19 отъ уставътъ, а за всичките други случаи самъ членъ е длѣженъ да плати една частъ за доиспращане на дружеството.

§ 49. Рѣзованието става отъ инспектора по дружествата или земедѣл. каси. Той има право да прѣглежда всичките книги на друж., каса, книжните пари и въобще всичко по работите на дружеството.

Измѣнение и допълнение на устава.

§ 50. Едно промѣнение въ прѣдмета на прѣдприятието, както и увеличение на вносоветъ, може да разрѣши главното събрание, когато има большинство, състоящо отъ $\frac{3}{4}$ отъ прѣдставниците имъ. Въ други точки уставътъ може да се промѣни или допълни отъ главното събрание при слѣдъющите съображенія:

а) съ исключение на случаите указани въ б), главното събрание може да разрѣши върху измѣнението на устава, когато по-вече

отъ половината членове, които иматъ право на гласоподаване, присъстватъ. Не събере ли се първото съ горната пѣтъ повинено събрание, то трѣбва да се свика, при което щомъ присъстватъ най малко три член

феръ, Пловдивъ, Батакъ, Ихтиманъ, Пирдопъ, Самоковъ, Трънъ, Бръзникъ, Босилградъ и пр.) да се удържи и следъ истичанието на отчетния периодъ. Въ Силистра, Нови-Пазаръ и на други места, особено въ съвероизточната част на княжеството, дебелината на снѣжния покривъ е била на 70 сантиметра нагоре; въ София дебелината му на първия ден (20 декември) бѣше около 13 см., на 25 декември достигна около 25 (максимумъ), а въ последния ден (16 януари) намалѣ сутринта до 7 см., и конечно се изгуби прѣзъ деня. Стопяването на снѣга, което бѣше начело постепенно още отъ кждѣ 10 януари изведи на се усили отъ 15 същия мѣсецъ, когато начинаха да духат топли южни вѣтрове. Значително придвижване на рѣки отъ стопяването на снѣга почти никждѣ не е имало.

Вътвърдътъ. Прѣзъ отчетния периодъ сѫ прѣблаждавали вѣтрове повечето откъмъ западна и съверозападна страна. Числото на дните съ силни или много силни вѣтрове не е особено голѣмо. По-буни сравнително, сѫ били дните 10—23 декември, 1, 4, 16—18 януари. Прѣзъ последните дни на периода задухаха топли вѣтрове откъмъ южна страна и почти всѣкждѣ стопиха снѣга. Поврѣда отъ бури не е имало никждѣ.

Врѣмето изобщо и състоянието на посъствието. Земедѣлците не можеха да си желаятъ врѣме по-благоприятно отъ врѣмето прѣзъ отчетния периодъ (19 декември 1900 год. до 18 януари 1901 год.); то дойде почти напълно да прѣмахне възможните лоши последствия отъ кънчното възстановие на есенните посъстви и всѣкждѣ зарадва всички, като вдъхна голѣма надежда за плодородия година. Ниската температура, каквато нѣколко години по редъ не бѣхме имали и която слѣдъ продължително благо врѣме прѣзъ есента почти възстанови и повсемѣтно настъпи въ страната въ самото начало на периода, намѣри попътата покрити съ снѣжен покривъ прѣдостатъченъ почти всѣкждѣ да заварди посъзвитъ отъ измръзване. Само тукъ-тамъ въ Варненската и въ други нѣколко околии сѫ становали съвръшено незначителни измръзвания по високите мѣста, тѣтъ чести и буйни вѣтрове сѫ могли да отвѣтятъ снѣга. На много места съзижните покриви се е оказали и съ това особено полезни, че е спасиъ отъ загиване къспопостъти посъстви въ суха почва:

Видинско, Провадийско, Къзълагашко, и пр. никненето на късните жита и ечемици успѣшио становало подъ самата съзижна покривка. Когато къмъ края на периода отъ дѣйствието на топлите южни вѣтрове сиѣгътъ на повечето мѣста се стопи, температурата на въвдуха остана всѣкждѣ толкова висока, че нигдѣ не сѫ съслучили че и слаби поврѣди отъ сухоморавици, а напротивъ всичките есенни посъстви всѣкждѣ останаха добре завардени и въ най-удовлетворително състояние. Отъ бури и наводнения никждѣ не е имало никакви щети. Въ Кюстендилско на доста места измръзвали миналогодишните млади клончета на прасквитъ, заралитъ, черешитъ и вишнитъ.

Домашниятъ добитъкъ. И едриятъ и дребниятъ добитъкъ е прѣкаранъ добре прѣзъ този периодъ; той поради падналите снѣгове е билъ храненъ почти исклучително на ясли. Храна всѣкждѣ е имала достатъчно, а ако добитъкъ тукъ-тамъ е поотслабналъ, причината на това е недоброто му гледане. Болѣсти е имало само въ ограничено размѣръ. **Шарка** по овците е била констатирана въ околийтѣ: Берковска, Бѣло-Слатинска, Орѣховска, Плѣвенска, Луковитска, Никополска, Тетевенска, Търновска, Кесаревска, Дѣновска, Пловдивска и Софийска, **Краста** по овците е продължавала още въ Бѣлградчишка, Разградска, Ески-Джумайска и Османъ-Пазарска околии, а появила се въ Ломска, Горю Орѣховска Търновска (гдѣто постепенно намалявала), Куртбунарска, Шуменска, Прѣславска, Провадийска, Варненска, Старо-Загорска, Пловдивска, Пазарджишка, Панагюрска, Пещерска, Ихтиманска, Златишка и Искрещка. По говедата е имало краста въ Плѣвенска и Орѣховска околии, а по коните — въ Чепеларско. **Прилипчивъ отокъ** пакъ се е появилъ въ Поповска околия, а метилъ по овците е имало въ Тревененско, въ с. Гарванъ (Габровско) и особено силно въ селата Радомирци и Червени-Брегъ (Луковитска околия), гдѣто заплашвалъ да унищожи всичките овце. Нѣкой отъ кончетата въ Кабиюкъ сѫ страдали въ лека форма отъ **мишица** (*adenitis epiplom*), но скоро одравѣли. **Бълъсъ** билъ забѣлѣзанъ въ Бѣлзевско, Силистра, Котелъ, Пазарджикъ и Самоковъ.

Ягненето. Отъ слѣдующите околийски центрове съобщаватъ, че ягненето било вече почнало въ течението или къмъ края на отчетния периодъ: Луковитъ, Севлиево, Търново, Русе, Кесарево Попово, Акадъндаръ, Силистра, Куртбунаръ, Провадия, Ан-

хило, (каракачанските овци), Бургасъ, Каваклий Хасково, Чирпанъ, Пловдивъ, Перущица, Пазарджикъ, Ихтиманъ, София Царибродъ, Радомиръ, Дупница. Отъ Харманлий, както и въ Самоковска, се оплакватъ, че доста овци, а особено кози, се изяловили отъ скрѣжа.

ХРОНИКА.

ПОЛУЧИХМЕ

подробно описание за избора станалъ въ Н. Пазарска околия, кждѣто нашия кандидатъ г. Колю Малевъ е пропадналъ само съ 24 гласа отъ листата на правителството. По нѣмание на мѣсто да помѣстимъ цѣлото описание, ние ще направимъ само извлѣчение изъ него. Листата на нашата организация бѣше г. Колю Малевъ, окол. прѣдѣдатель и Юмеръ Исуровъ. Послѣдниятъ повиканъ въ полицията и заплашенъ се отказалъ отъ първия като се присъедини къмъ правителственната листа, състояща отъ Д-ръ Владигеровъ и сѫщия, която за да се усигури растурени сѫ били много кметства въ турския села отъ нарочно за това испратен пом. околийски начинътъ Кюрдъ Сюлеманъ. Агитацийтъ срѣчу г. Малева сѫ били толкова много, че външни наблюдатели би дошли до погибуване. Изѣтици на съюза имали и тамъ, а именно Коце П. Стефановъ, прѣдѣдатель на Сенебирската земедѣлска дружба, когото три дни по напредъ направили прѣдѣдатель на тричленната общинска комисия, Герчо Банковъ дѣловодител на дружбата въ Кюлевча и прочутия Тони Радевъ, делегатъ въ II конгресъ отъ Каспичанъ. Въ това число ика прибавимъ и М. Кирацовъ, свѣршилъ земедѣлско училище, който игралъ една твърдѣ неудостойка роля противъ нашата организация и нашия кандидатъ и по когото ние ще се повъримъ. И при всички тази ужасна агитация отъ правителствени мекерета, нашата листа въ Н. Пазарска околия е пропадала само съ 24 гласа — по малко отъ правителствената. Незавиждаме на такава победа! Ще видимъ втори пътъ.

ИЗБОРИТЕ

въ гр. Никополъ сѫ били единъ отъ най-чудовищните по насилията си отъ какътъ Бѣлгария сѫществува. Тамъ както е извѣстно ние имахме листа състояща отъ г. г. Атанасъ Блажевъ, околийски прѣдѣдатель и Гърковъ земедѣлъцъ отъ с. Бреѣтъ. Въ правителствената листа влизаше: г. Мариновъ, народникъ и г. Манджукъ стамбалистъ отъ незапомненото врѣмене. Имаше и друга една листа — на Цанковъ, но тя за благоврѣменно била оттеглена, щомъ се е видѣло, че земедѣлците не желаятъ никакви партийни листи. Въ деветъ на изборите, въ всичките селски секции избора въвзвѣрътили и мирно безъ никакъвъ инцидентъ. Въ гр. Никополъ обаче, работата била друга. Тукъ когато сѫ дошли 1500 до 2000 избиратели отъ селата, причислени къмъ градската секция, посрѣща ги единъ стражаръ, покана избирателите да си оставятъ сопитъ, защото избора билъ свободенъ и повежда ги за избора. Но още педошли до секцията, нахвърлятъ се отъ разни къщи една организирани състояща само отъ турци шайка върху беззащитните земедѣлци. Захваща се една ужасна схватка и бой. На мѣстото оставятъ 50 души бити земедѣлци, между които и 5 души на смъртъ. Виковетъ на шайката „вурунъ бу гяурларь, тутишъ шу думузларь“ проглушили цѣлиятъ градъ, въ когото всѣка жива душа се испокрила въ миши дупки. Паниката и виковетъ на беззащитните сѫ били потрѣсащи. Очевидецъ ни расправя ужасни. Земедѣлците сѫ били се оттеглюватъ вънъ отъ града изпращатъ една депутатия отъ трима да иска медицинска помощъ за ранените. Полицията вмѣсто помощъ, зима и арестува депутатията. Врѣмето било кжко и критическо. Едно малко неблагоразумение би могло да доведе цѣлиятъ този народъ и срине цѣлиятъ Никополъ и всичко да бѫде хвърлено въ Дунава. Защастие обаче благоразумието надвилъ, и това прави голѣма честъ на нашите земедѣлци; тѣ рѣшаватъ и се оттеглятъ мирно и тихо по селата. И при все това нашите кандидати спечелиха избора а правителствената листа пропаднала повсюдно! И чудното е, че въ градската секция не е имало ни единъ войникъ, когато по селските секции е имало по цѣла ро-та. И това било „абсолютно свободни избори!“ Същеляваме, че поради невъзможностъ да дадемъ мѣсто на всичките дописки, които сме получили отъ Никополъ по тѣзи скандалови и чудовищни „свободни“ избори.

НЕРАЗБЕРЬОШЪ

Ежхме получили отъ Панагюрище една телеграма отъ г. Ив. Бобековъ, съ която ни се явяваше че той не билъ ни Цанковистъ ни народникъ, а земедѣлъцъ. По поводъ на тази телеграма ние турихме г. Бобекова въ списъка на избраните наши народни прѣдѣставители.

Сега, обаче, получаваме отъ сѫщия г. Иванъ Бобековъ телеграма, съ която явява, че първата телеграма подадена отъ него има била лъжовна. Все по това получаваме отъ Панагюрищата земедѣлска дружба едно дълго обяснение, стъ което, като потвѣрдява послѣдната телеграма на г. Бобекова, явява, че първата била дадена поедна игра отъ тамошниятъ окол. начинъ ведно съ г. Георги Дѣдевъ, членъ отъ комитета на съюза, които имали всички интереси да подиграятъ г. Бобекова и да турятъ въ заблуждение нашата редакция. Явяваме на всички да знаятъ, че г. Бобековъ е истритъ отъ нашия съюзъ и че подобни игри не правятъ никому честъ, както не прави честъ и на та мощната дружба да си позволява и да черни, тогози или сногозъ. Ние желаемъ що нашиятъ дружби върни на своята хубава задача, да бѫдатъ гиѣзда на говоръ, миръ и полѣзна работа, а не гиѣзда на партитъни интереси и раздори. Оть такива раздори Бѣлгария е дошла до това дереџе, що да не можемъ да имаме нищо подѣзно въ тази нещастна страна. Работа, работа господи, полѣзна работа се иска отъ васъ!

Получената телеграма отъ Ив. Бобековъ въ същностъ е вѣрна, но той Ив. Бобековъ не е избрания, а е земедѣлъцъ.

ДОПИСКА

Господинъ Редакторе,

На 19 т. м. тукашните селяни бѫха призовани да откарятъ десятъка на станцията „Червенъ брѣгъ“. Както знаете, селяните чувствуватъ тяжестъта на този данъкъ, даже и тогава, когато той се взема отъ тѣхъ спроведливо, или по добре да се изрази по законътъ: но это що стана въ наше село.

Прѣзъ настоящата година житото тукъ не стана хубаво. Всички селяни се оплакватъ, че житото съдѣржа на мѣстъ наполовинъ, намѣстъ и повече отъ наполовинъ къклици — черни зърнца. Че това е така, може да се види отъ номунето, което се на мира въ община. — Прѣди още селяните да отдѣлятъ десятъка, тѣъ се съобщи отъ кмета, че тѣ трѣба да отдѣлятъ за десятъкъ чисто, цилиндриено жито. И на другия денъ горкитъ тичатъ да цилиндриратъ жито, като заплашватъ, разбира се, за цилиндричното извѣстна сума.

И тъй нашите селяни изплатиха десятъка си не съ такова жито, каквото сѫ добили, каквото се е родило, а чисто безъ къклици. Но това десятъкъ ли е, Гие редакторе? Ако половината е къклици и той отдѣли само житото, чистото върио, не плаща ли той повече отъ 10%? Това спроведливо ли е? Защо тогава се снема номунето? Не е ли правото, да плати всѣки такова, каквото е овършалъ?

Кметътъ казва, че на търговеца трѣбвало да се даде чисто, хубаво жито. Ами че търговеца, когато го е купувалъ, нали е гледалъ номунето, което наполовинъ е къл лица? — Чий интерес е винаги извѣстната кмета?

Като Ви съобщавамъ горното, моля Ви, Господине редакторе, да обѣрнете внимание че прѣзъ в. „Земедѣлска Защита“, комуто трѣбва, за да се разслѣда тая афера и да се попита кмета, който трѣбва да защищава интересите на община, на селяните, защо е искалъ отъ населението чисто, цилиндрично жито, а че такова, каквото тѣ сѫ изработили, каквото е номунето.

с. Габъре (Бѣлослатинско), 22/XII 1900 г.

Н. Николовъ.

ПРОТОКОЛЪ

С. Семетъ, Добричка околия, днесъ на 18 Декември 1900 год. долонодписани едноименни земедѣлци отъ с. Семетъ, събрали въ училищното помещение съгласихме се, слѣдъ като взехме прѣдъ видъ окаяното положение на земедѣлците въ сегашно врѣме, да съставимъ земедѣлска дружба и да се присъединимъ къмъ земедѣлския съюзъ въ Бѣлгария да работимъ заедно съ него, за искрвление земедѣлъца отъ туй окаяно положение.

Избрахми си бюро, което да води дѣлата на дружбата и да се сношува съ комитета, състоящи се отъ слѣдующи лица:

Прѣдѣдатель: Иванъ Райновъ.

Дѣловодител: М. Недевъ.

Членове: Иванъ Райковъ, Георги Кърлевъ, Никола Ивановъ, Тодоръ Стоевъ, Ж. Станевъ, Петъръ Димлевъ, Ибраимъ Мехмедовъ, Димитъръ Павловъ.

Б. Р. Настоящиятъ протоколъ бѣль испратенъ намъ още прѣзъ м. мѣсецъ по нароченъ човѣкъ, обаче този пароченъ човѣкъ, подманиенъ отъ адвокатина Д. Стиаревски въ гр. Добричъ, приначиъ земедѣлска дружба въ демократическо бюро и изпратиъ протокола за публикуване въ в. „Н. Сила“ въ гр. Варна. Нашите крайни съжаления за тѣзи недостолепни игри.

НОВО ОСНОВАНИЕ ЗЕМДЕЛ. ДРУЖБА

Въ с. Бей Махле, Бургаска околия, на 18 Януарий и. г. се основала нова дружба съ съставъ: прѣдѣдатель Д. Вълковъ, подпрѣдѣдатель Д. Ив. Сѣбъевъ, дѣловодителъ-касиеръ: Ив. П. Стефановъ и две съветници: Иванъ Попъ Иковъ и Б. Узуновъ. Дружбата за сега брои 66 члена и се пристъднява къмъ съюза.

Въ с. Козар-Бългъне, Свищовска околия, селяните на 28 Декември и. г. съставили земедѣлска дружба, съ съставъ Прѣдѣдатель: свѣщеникъ Юр. Х. Христовъ-касиеръ К. В. Пѣевъ и